دوشنبه
۱۸ آبان ۱۴۰۵- ۲۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۸ - ۹ نوامبر ۲۰۲۶- شماره ۳۱۷۴-پیاپی ۴۴۹۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸ - ۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۸)
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

عکس روز

تهران بارانی

منبع: ایرنا

تصور کنید در دل یک جزیره دور افتاده یا وسط اقیانوس یا هنگام عبور از یک منطقه کوهستانی جایی که هیچ آنتن موبایلی وجود ندارد، بخواهید با سرعت بالا ویدئوهای خود را تماشا کنید یا با خانه تماس تصویری بگیرید، طبعا اتصال به اینترنت می‌تواند یک چالش بزرگ در این موقعیت‌ها باشد ولی مشکل قابل حل است و اینترنت ماهواره‌ای می‌تواند معجره کند!

اینترنت ماهواره‌ای یکی از جذاب‌ترین فناوری‌های عصر جدید به شمار می‌رود. این فناوری ارتباط اینترنتی را از طریق ماهواره‌هایی که در مدار زمین قرار دارند، به کاربران ارسال می‌کند و بر خلاف اینترنت‌های زمینی مثل فیبرنوری، دکل‌های موبایل یا ADSL که نیاز به کابل‌کشی یا آنتن‌های زمینی در نزدیکی کاربر دارند، سیگنال‌ها را مستقیا بین دستگاه گیرنده کاربر و ماهواره‌های فضا رد و بدل می‌کند.

در این نوع فناوری تلاش بر این است که برای اتصال به اینترنت و دریافت و ارسال داده‌ها، فقط به فیبرهای نوری و دکل‌های مخابراتی وابسته نباشیم. از آنجاکه این فناوری از ماهواره‌ها استفاده می‌کند می‌توان آنتن‌دهی در هر جایی را امکان‌پذیر کرد؛ علاوه بر اینترنت موبایل، در مکان‌هایی که امکان کابل‌کشی اینترنت کابلی در آنجا وجود نداشته باشد می‌توان از این فناوری استفاده کرد.

به گزارش ایسنا، در روزهای اخیر سید امین آقامیری - رئیس مرکز ملی فضای مجازی - در یک گفت‌وگوی تلویزیونی از راه اندازی اینترنت ماهواره‌ای بومی خبر داد و گفت که این پروژه شروع شده و متولیان مربوطه آن را اعلام خواهند کرد. البته این پروژه زمان می‌برد ولی مسیری که درحال طی شدن است، مسیر خوبی است و به زودی اینترنت ماهواره‌ای بومی خودمان را خواهیم داشت. وی گریزی به ایده ایجاد این فناوری در کشور زد و گفت: سال ۱۴۰۰ به محض اینکه این فناوری راه اندازی شد، شورای عالی فضای مجازی آن را در دستور کار قرار داد و بر اساس آن مقرر شد بخشی از کشور یا به صورت مستقل یا در قالب همکاری با یک سری کشورهای دیگر که روی اینترنت ماهواره ای کار می‌کنند، برنامه مشترکی در این خصوص تعریف کنند و سرمایه‌گذاری مشترکی داشته باشند.

ایده راه‌اندازی اینترنت ماهواره‌ای بوی در صورتی که عملیاتی شود می‌تواند بستر اینترنت پرسرعت را برای کاربران فراهم کند و ضمن جلوگیری از ورود قاچاق و استفاده غیرمجاز از آن در کشور، دسترسی مناطق روستایی و دورافتاده به اینترنت که در آنها امکان نصب کابل‌های فیبرنوری وجود ندارد را به وجود آورد.

امروز با پیشرفت تکنولوژی، اینترنت ماهواره‌ای می‌تواند اینترنت پرسرعتی برابر سرعت اینترنت زمینی ارائه کند و کاربران در مناطق دورافتاده نیز از تجربه اینترنت مشابه در شهرها لذت ببرند.

از نگاه کارشناسان، اینترنت ماهواره‌ای یکی از جدیدترین انواع سرویس‌های اینترنتی است که در آن از گستردگی فضا برای پر کردن شکاف در اتصال اینترنتی در محیط‌هایی با آنتن‌دهی سخت استفاده می‌شود.

طی سال‌های اخیر با ظهور شرکت‌هایی مثل اسپیس ایکس (SpaceX) بازار اینترنت ماهواره‌ای تحول بزرگی را تجربه کرده و استارلینک به سرعت گسترش یافته است. در آمریکا و کانادا این خدمات بیشتر برای مناطق روستایی، دورافتاده، جنگلی یا کوهستانی که دسترسی به فیبرنوری یا کابلی ندارند، بیشتر کاربرد داشته و در مواقع بحران مثل زلزله، قطع برق و شبکه یا طوفان دولت‌ها و ارتش‌ها از آن استفاده می‌کنند.

در آلمان و فرانسه اینترنت ماهواره‌ای به عنوان مکمل شبکه فیبرنوری استفاده می‌شود. اتحادیه اروپا هم در حال توسعه پروژه ماهواره‌ای مستقل خود تا وابستگی به شرکت‌های خارجی را کاهش دهد. در حال حاضر در بسیاری از کشورهای آفریقایی که زیرساخت کابلی ضعیفی دارند اینترنت ماهواره‌ای یک جهش بزرگ در اتصال مراکز آموزشی، بیمارستان‌ها و مناطق محروم به شبکه جهانی ایجاد کرده و هند و چین نیز در حال توسعه و ساخت فلکه‌های ماهواره‌ای اختصاصی خود هستند تا ضمن خودکفایی بازار این فناوری را در اختیار بگیرند.

در کشور ما به دلیل ملاحظات امنیتی، نظارت بر ترافیک داده و امنیت سایبری، کنترل بر درگاه‌های ورود و خروج اینترنت صورت می‌گیرد، از آنجاکه دیش‌های استارلینک به طور مستقیم به ماهواره‌ها در فضا متصل می‌شوند، ترافیک اینترنت دور از درگاه‌های زمینی و سیستم‌های نظارتی داخلی جابه‌جا می‌شود از این رو، این مساله یک چالش جدی امنیتی برای کشور به شمار می‌رود و ایران آن را راهی برای دور زدن کامل قوانین حاکم بر فضای مجازی کشور می‌داند، به همین دلیل فعالیت بدون مجوز آن را غیرقانونی اعلام کرده است.

شرکت اسپیس‌ایکس و دولت ایالات متحده آمریکا در مقطعی تصمیم گرفتند بدون توجه به مخالفت‌های دولت ایران و به بهانه حمایت از دسترسی آزاد به اطلاعات، کیت‌های استارلینک را به صورت قاچاقی و غیررسمی وارد ایران کنند. این اقدام خارج از چارچوب دیپلماتیک و بدون هماهنگی با دولت ایران انجام گرفت و عملا امکان دریافت مجوز قانونی را به صفر رساند، زیرا از مسیر همکاری دوجانبه خارج و به ابزاری سیاسی تبدیل شد.

بر اساس قوانین جمهوری اسلامی ایران و همچنین قوانین بین‌المللی ارتباطات (اتحادیه بین‌المللی مخابرات - ITU)، هرگونه ارائه خدمات مخابراتی و اینترنتی در داخل خاک یک کشور باید با مجوز رسمی دولت آن کشور و از مبادی قانونی داخلی انجام شود اما شرکت اسپیس‌ایکس (مالک استارلینک) هیچ‌وقت درخواست رسمی و هم‌سویی با قوانین رگولاتوری ایران و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ثبت نکرد تا فرایند دریافت مجوز طی شود.

این در حالی است که کشورها بر اساس قوانین جهانی روی فضای فرکانسی حریم هوایی خود تسلط دارند و استفاده از تجهیزات فرستنده و گیرنده ماهواره‌ای که بدون هماهنگی با سازمان‌های ملی رگولاتوری فعال شوند، تداخلات فرکانسی ایجاد کرده و از نظر حقوقی بین‌المللی نیز تخلف محسوب می‌شوند.

ایران بارها در مجامع بین‌المللی و به ویژه اتحادیه بین‌المللی مخابرات نسبت به فعالیت بدون مجوز استارلینک در قلمرو سرزمینی خود اعتراض کرده است.

اخیرا هند نیز در این خصوص اعلام کرد که در برخی مناطق دورافتاده که امکان سرویس‌دهی در آنها سخت است، این اجازه را به اسپیس ایکس می‌دهد و در این چارچوب،قرارداد امضا کزدند و سیاست‌های اعمالی را بر مبنای سیاست‌های هند مشخص کردند.

اما اینترنت ماهواره‌ای امروزه دیگر محدود به ارتباطات نظامی یا کشتی‌ها و هواپیماها نیست؛ بلکه به شبکه‌ای فراگیر برای پوشش نقاط کور زمین تبدیل شده است.هرچند هزینه تجهیزات اولیه و اشتراک آن در مقایسه با اینترنت‌های زمینی معمولا بالاتر است ولی برای افراد ساکن در مناطق دورافتاده یا در زمان قطعی شبکه،حکم یک نجات‌دهنده را دارد.

سخن پایانی

در دنیای امروز نمی‌توان نقش مهم اینترنت و نیاز به آن را انکار کرد. هنوز هم بخش‌هایی از جهان مثل جزایر و آبهای آزاد یا مناطق دورافتاده، کوهستانی و صعب‌العبور هستند که به‌دلیل شرایط جغرافیایی به اینترنت دسترسی ندارند و اینترنت ماهواره‌ای می‌تواند به عنوان یک پل ارتباطی حیاتی، شکاف دیجیتال میان مناطق مجهز و مناطق محروم را پر کند.

این فناوری با حذف نیاز به زیرساخت‌های زمینی پرهزینه مثل کابل‌های فیبرنوری و دکل‌های مخابراتی دسترسی به دنیای دیجیتال را برای ساکنین مناطق صعب‌عبور، کشتی‌های تجاری در اقیانوس‌ها و حتی تیم‌های امداد و نجات در مناطق بحرانی فراهم می‌کند، فناوری پیشرفته‌ای که فقط یک سرویس اینترنتی ساده نیست؛ بلکه ابزاری استراتژیک است که می‌تواند قدرت یک کشور را در برابر بحران‌ها حفظ و اقتصاد مناطق مرزی را متحول کند.

دریچه

کسب‌وکارها امسال چقدر وام گرفتند؟

شبکه بانکی کشور در هفت ماهه نخست سال جاری بیش از ۹۲۴۱ همت تسهیلات پرداخت کرده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۶۵.۹ درصد افزایش نشان می‌دهد؛ با این حال بررسی ترکیب تسهیلات پرداختی حاکی از آن است که بیش از سه چهارم منابع به صاحبان کسب‌وکار اختصاص یافته و بخش عمده این تسهیلات نیز صرف تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها شده است.

تازه ترین آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی درباره عملکرد تسهیلات پرداختی بانک‌ها نشان می دهد شبکه بانکی در هفت ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۵ بالغ بر ۹۲ هزار و ۴۱۲.۶ هزار میلیارد ریال، معادل ۹۲۴۱.۲ همت تسهیلات پرداخت کرده است. این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۶ هزار و ۶۹۸.۳ هزار میلیارد ریال افزایش داشته که معادل رشد ۶۵.۹ درصدی است. بررسی این آمار نشان می‌دهد با وجود افزایش قابل توجه حجم تسهیلات پرداختی، توزیع منابع بانکی همچنان بیشتر به سمت بنگاه‌های اقتصادی متمایل است و سهم خانوارها از کل تسهیلات پرداختی کمتر از یک‌چهارم باقی مانده است.

سهم ۷۷ درصدی کسب‌وکارها از تسهیلات بانکی

بر اساس اطلاعات بانک مرکزی، از مجموع تسهیلات پرداختی شبکه بانکی در هفت ماه نخست امسال، ۷۱ هزار و ۴۹۸.۷ هزار میلیارد ریال معادل ۷۷.۴ درصد به صاحبان کسب‌وکار اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی اختصاص یافته است. در مقابل ۲۰ هزار و ۹۱۳.۹ هزار میلیارد ریال معادل ۲۲.۶ درصد از کل تسهیلات پرداختی به مصرف‌کنندگان نهایی یا همان خانوارها تعلق گرفته است. البته با احتساب تسهیلات پرداختی در قالب کارت‌های اعتباری که در بخش خانوار محاسبه می‌شود، سهم خانوارها از کل تسهیلات به ۲۳.۲ درصد افزایش می‌یابد. به این ترتیب، همچنان بیش از سه‌چهارم منابع تسهیلاتی بانک‌ها در اختیار بخش کسب‌وکار قرار گرفته است. این ترکیب نشان می دهد بخش عمده تأمین مالی بانکی در اقتصاد ایران همچنان بر دوش شبکه بانکی است و بنگاه‌های اقتصادی برای تامین نیازهای مالی خود، به ویژه هزینه‌های جاری تولید و فعالیت وابستگی بالایی به منابع بانکی دارند.

۸۴ درصد تسهیلات بنگاه‌ها برای سرمایه در گردش

یکی از نکات قابل توجه در آمار بانک مرکزی، سهم بالای تسهیلات سرمایه در گردش از مجموع منابع اختصاص‌یافته به بخش کسب‌وکار است. بر این اساس، از مجموع تسهیلات پرداختی به صاحبان کسب‌وکار ۶۰ هزار و ۴۹۴.۷ هزار میلیارد ریال معادل ۶۰۴۹.۴ همت در قالب سرمایه در گردش پرداخت شده است. این رقم ۸۴.۶ درصد از کل تسهیلات اختصاص یافته به بنگاه‌های اقتصادی را تشکیل می‌دهد. به بیان دیگر، بخش عمده منابع بانکی به جای آنکه صرف طرح‌های توسعه‌ای، ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی یا سرمایه‌گذاری بلندمدت شود، برای تامین نقدینگی مورد نیاز فعالیت‌های جاری بنگاه‌ها اختصاص یافته است.

این موضوع از یک سو نشان دهنده اهمیت تأمین نقدینگی برای استمرار فعالیت واحدهای اقتصادی است و از سوی دیگر می‌تواند بیانگر فشار هزینه‌های جاری بر تولیدکنندگان و نیاز مستمر بنگاه‌ها به منابع مالی کوتاه‌مدت باشد.

صنعت و معدن در صدر دریافت‌کنندگان سرمایه در گردش

در میان بخش‌های اقتصادی، صنعت و معدن سهم قابل توجهی از منابع پرداخت‌شده برای سرمایه در گردش را به خود اختصاص داده است.

طبق آمار بانک مرکزی، از مجموع ۶۰۴۹.۴ همت تسهیلات پرداختی در قالب سرمایه در گردش به بخش‌های اقتصادی، ۲۸۵۰.۸ همت به بخش صنعت و معدن اختصاص یافته است؛ رقمی که معادل ۴۷.۱ درصد کل تسهیلات سرمایه در گردش پرداختی به بنگاه‌هاست. همچنین مجموع تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن در هفت ماهه نخست امسال به ۳۲۱۲.۹ همت رسیده که ۸۸.۷ درصد آن در قالب سرمایه در گردش پرداخت شده است. این آمار نشان می‌دهد اگرچه صنعت و معدن یکی از مهم‌ترین دریافت‌کنندگان منابع بانکی محسوب می‌شود، اما بخش عمده این منابع برای حفظ جریان فعالیت و تأمین نیازهای روزمره واحدهای صنعتی اختصاص یافته است.

به این ترتیب، سهم تسهیلاتی که می‌تواند به توسعه ظرفیت تولید، نوسازی تجهیزات و سرمایه‌گذاری‌های جدید صنعتی منجر شود، در مقایسه با منابع اختصاص‌یافته به سرمایه در گردش محدودتر است.

سهم ۱۷ درصدی تسهیلات خرد از کل پرداخت‌ها

بر اساس این آمار، از کل تسهیلات پرداختی در هفت ماهه نخست سال جاری ۱۵ هزار و ۳۵۳.۶ هزار میلیارد ریال معادل ۱۶.۶ درصد در قالب تسهیلات خرد پرداخت شده است. همچنین ۷۲۷.۲ هزار میلیارد ریال در قالب کارت‌های اعتباری به متقاضیان اختصاص یافته است. با احتساب این رقم مجموع تسهیلات خرد و کارت‌های اعتباری به ۱۶ هزار و ۸۰.۸ هزار میلیارد ریال معادل ۱۷.۳ درصد کل تسهیلات پرداختی شبکه بانکی می‌رسد. در گزارش بانک مرکزی، تسهیلات خرد به وام‌های کمتر از سه میلیارد ریال (۳۰۰ میلیون تومان) اطلاق شده است. مقایسه این رقم با مجموع تسهیلات پرداختی نشان می‌دهد با وجود حجم بالای پرداخت وام در شبکه بانکی، سهم تسهیلات خرد از کل منابع همچنان کمتر از یک‌پنجم است؛ موضوعی که اهمیت بررسی دسترسی خانوارها و متقاضیان حقیقی به منابع بانکی را بیشتر می‌کند.

وام‌های دانشجویی؛ از ۱۰ میلیون تا ۳۰۰ میلیون تومان

در کنار تسهیلات عمومی شبکه بانکی، برخی وام‌های حمایتی نیز برای گروه‌های مشخص اجتماعی در نظر گرفته شده است. یکی از این موارد، تسهیلات دانشجویی است که جزئیات مبالغ و شرایط آن برای نیم‌سال نخست سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵ از سوی سازمان امور دانشجویان وزارت علوم اعلام شده است. بر اساس اطلاعات منتشرشده، وام تحصیلی دانشجویان روزانه غیرشاغل دانشگاه‌های دولتی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ۱۰ میلیون تومان، کارشناسی ارشد و دکترای حرفه‌ای ۱۵ میلیون تومان و دکتری تخصصی ۲۰ میلیون تومان تعیین شده است.

همچنین وام ودیعه مسکن متاهلی دانشجویان در شهرهای با جمعیت ۵۰۰ هزار نفر و کمتر ۱۵۰ میلیون تومان، در شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰۰ هزار نفر ۲۲۵ میلیون تومان و در تهران ۳۰۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است. وام ضروری دانشجویی نیز ۲۰ میلیون تومان تعیین شده و برای مواردی از جمله خرید تجهیزات کمک‌آموزشی، حوادث، بیماری‌های پرهزینه و برخی شرایط خاص قابل پرداخت است. همچنین وام شهریه برای دانشجویان شهریه‌پرداز از پنج تا ۱۰ میلیون تومان، متناسب با مقطع تحصیلی، تعیین شده است. این تسهیلات در چارچوب برنامه حمایتی وزارت علوم قرار دارند و نباید آنها را با تسهیلات عمومی پرداختی بانک‌ها یکسان در نظر گرفت.

رشد تسهیلات در کنار چالش تامین مالی

مجموع آمارهای منتشرشده نشان می‌دهد شبکه بانکی در هفت ماه نخست سال جاری بیش از ۹۲۴۱ همت تسهیلات پرداخت کرده و رشد ۶۵.۹ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده است؛ اما بخش عمده این منابع به بنگاه‌های اقتصادی و به‌ویژه تأمین سرمایه در گردش اختصاص یافته است. در واقع، از یک طرف افزایش حجم تسهیلات می‌تواند نشانه گسترش تأمین مالی بانکی باشد و از طرف دیگر، تمرکز بالای منابع بر هزینه‌های جاری بنگاه‌ها و سهم محدودتر تسهیلات خرد، ضرورت بررسی کیفیت توزیع اعتبارات و میزان اثرگذاری آن بر سرمایه‌گذاری و قدرت خرید خانوارها را برجسته می‌کند.

به این ترتیب، صرف افزایش رقم تسهیلات پرداختی نمی‌تواند تصویر کاملی از وضعیت تأمین مالی اقتصاد ارائه دهد و باید در کنار آن، سهم تولید، خانوار، سرمایه‌گذاری جدید و تسهیلات خرد نیز مورد توجه قرار گیرد.